

DECIZIE

23 martie 2016
Chișinău

municipiul

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, – Svetlana Filincova,
Judecători – Sveatoslav Moldovan, Oleg Sternioală

Examinînd recursul declarat de către Efimia Cîrlan și Alexandru Cîrlan,
în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cîrlan Efimia, Cîrlan Anatolie, Cîrlan Victor, Cîrlan (Ceban) Ecaterina, Cîrlan Raisa, Cîrlan Alexandru, Cîrlan Svetlana și Cîrlan Ana împotriva Evgheniei Cîrlan, Primăriei s. Cobusca Veche, r-ul Anenii Noi, Biroului Notarial „Georgeta Buga” și Oficiului Cadastral Anenii Noi, intervenient accesoriu Bîrcă Galina, privind constatarea nulității actelor juridice și constatarea nedemnității succesoriale,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Efimia Cîrlan și Alexandru Cîrlan,

a c o n s t a t a t :

La 09 septembrie 2010 Cîrlan Efimia, Cîrlan Anatolie, Cîrlan Victor, Cîrlan (Ceban) Ecaterina, Cîrlan Raisa, Cîrlan Alexandru, Cîrlan Svetlana și Cîrlan Ana au depus cerere de chemare în judecată împotriva Evgheniei Cîrlan, Primăriei s. Cobusca Veche, r-ul Anenii Noi, Biroului Notarial „Georgeta Buga” și Oficiului Cadastral Anenii Noi, intervenient accesoriu Bîrcă Galina, solicitînd constatarea nulității testamentului nr. 66 din 18.11.2003 autentificat de primăria Cobusca Veche r.Anenii Noi, prin care Cîrlan Serghei a testat imobilul locativ Cîrlan Evgheniei, nulitatea testamentului nr.1323 din 25.04.2006, autentificat la notarul Bobeico Maria, prin care Cîrlan Serghei a testat depunerile bănești lui Cîrlan Evghenia, nulitatea certificatului nr. 399, eliberat de primăria s. Cobusca Veche la 27.12.2004 din care rezultă că Cîrlan Serghei și Cîrlan Evghenia ca soț și soție dețin o gospodărie comună în devălmășie, nulitatea certificatului din 14.03.2005, autentificat de Notarul de Stat „Georgeta Buga” cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună în devălmășie a soților, prin care notarul Georgeta Buga a atestat că averea comună a soților Cîrlan Serghei și Cîrlan

Evghenia dobândită în perioada căsătoriei aparține $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală lui Cîrlan Serghei și $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală lui Cîrlan Evghenia, nulitatea contractului de donație nr. 184 din 23.03.2005, prin care Cîrlan Serghei a donat $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din imobilul locativ în temeiul certificatului cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună în devălmășie a soților nr. 215 din 14.03.2005, constatarea nedemnității succesoriale cu declararea decăderii lui Cîrlan Evghenia din dreptul de succesiune cu evacuarea lui Cîrlan Evghenia din imobilul locativ, proprietate comună pe cote părți a prezenților reclamânți, fără acordarea altui spațiu locativ, cu radierea acesteia din registrul bunurilor imobile și nulitatea contractului de înstrăinare a imobilului cu condiția întreținerii pe viață, încheiat la 20.04.2010 între Cîrlan Evghenia și Bîrcă Galina, cu radierea dreptului de proprietate a ultimei din registrul bunurilor imobile.

Prin hotărîrea Judecătorei Anenii Noi din 01 octombrie 2015 a fost respinsă integral, ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Cîrlan Efimia, Cîrlan Anatolie, Cîrlan Victor, Cîrlan (Ceban) Ecaterina, Cîrlan Raisa, Cîrlan Alexandru, Cîrlan Svetlana și Cîrlan Ana.

La 04 noiembrie 2015 hotărîrea Judecătorei Anenii Noi din 01 octombrie 2015 a fost contestată cu apel de către Efimia Cîrlan și Alexandru Cîrlan.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016 a fost restituită cererea de apel depusă de Efimia Cîrlan și Alexandru Cîrlan ca fiind depusă în afara termenului legal.

Întru argumentarea soluției, instanța de apel a reținut că termenul de declarare a apelului a început să curgă din data de 02 octombrie 2015, data limită de depunere a apelului fiind 02 noiembrie 2015, iar cererea de apel a fost depusă abia la 04 noiembrie 2015, în afara termenului legal.

La 01 februarie 2016 Efimia Cîrlan și Alexandru Cîrlan au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016, solicitînd casarea încheierii recurate și pronunțarea unei decizii prin care să fie repuși în termenul de declarare a apelului.

În motivarea cererii au indicat că la 01 octombrie 2015 a fost pronunțat doar dispozitivul hotărîrii instanței de fond, iar la 28 octombrie 2015 a fost recepționată hotărîrea redactată integral.

Deși ziua de 31 octombrie 2015 era zi de odihnă, avocatul recurenților a făcut tot posibilul și la 04 noiembrie 2015 a depus cererea de apel, înregistrată în cancelaria Judecătorei Anenii Noi.

Suștin recurenții că instanța de fond a tergiversat intenționat redactarea hotărîrii, fapt care a creat dificultăți la întocmirea cererii de apel.

La 05 februarie 2016 recurenții au completat cererea de recurs, indicînd că hotărîrea motivată a fost transmisă avocatului recurenților abia la 30 octombrie

2015, ori din cauza serviciului, Alexandru Cîrlan activând în calitate de șofer pe un autovehicul de mare tonaj, a fost în imposibilitate de a o transmite hotărîrea mai devreme avocatului, în vederea contestării acesteia cu apel.

Consideră recurenții că respingerea demersului de amînare a ședinței, pentru a întocmi o cerere de repunere în termen, încalcă dreptul lor la un proces echitabil, garantat de art.6 CEDO.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în recurs și prevederile Legii, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Efimia Cîrlan și Alexandru Cîrlan urmează a fi respins din următoarele motive.

În speță, la 01 octombrie 2015 a fost adoptată hotărîrea Judecătorei Anenii Noi în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă Cîrlan Efimia, Cîrlan Anatolie, Cîrlan Victor, Cîrlan (Ceban) Ecaterina, Cîrlan Raisa, Cîrlan Alexandru, Cîrlan Svetlana și Cîrlan Ana împotriva Evgheniei Cîrlan, Primăriei s. Cobusca Veche, r-ul Anenii Noi, Biroului Notarial „Georgeta Buga” și Oficiului Cadastral Anenii Noi, intervenient accesoriu Bîrcă Galina, privind constatarea nulității actelor juridice și constatarea nedemnității succesoriale (f.d.77/Vol.3).

La 04 noiembrie 2015 Efimia Cîrlan și Alexandru Cîrlan au contestat cu apel hotărîrea instanței de fond (f.d.88-99).

Se cere a fi precizat că Alexandru Cîrlan a fost înștiințat contrasemnătură despre data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată unde urma a fi pronunțată soluția instanței de fond, după cum reiese din procesul verbal al ședinței de judecată din 28 septembrie 2015 (f.d.74/Vol.3) și din recipisa anexată la materialele dosarului (f.d.75/Vol.3), iar Efimia Cîrlan a fost prezentă în ședința de judecată din 01 octombrie 2015, unde a fost adoptată și pronunțată hotărîrea contestată cu apel, după cum reiese din procesul verbal al ședinței de judecată (f.d.76/Vol.3).

Conform art.362 alin.(1) din Codul de Procedură Civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Întrucât în speță cererea de apel a fost depusă abia la 04 noiembrie 2015, Colegiul remarcă faptul că termenul limită pentru depunerea apelului a fost depășit, circumstanță care a fost reținut în mod just de către instanța de apel.

Conform art.110 din Codul de Procedură Civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Prin prisma art.116 din Codul de Procedură Civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Acest termen poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și dacă prezintă probe veridice, care vin să confirme imposibilitatea de depunere în termen a cererii, însă din oficiu acest termen nu poate fi restabilit.

Colegiul reține că, atât în cererea de apel, cât și în suplimentul la cererea de apel, Efimia Cîrlan și Alexandru Cîrlan nu au solicitat repunerea în termenul de declararea a apelului. Asemenea cerere nu a fost înaintată nici în ședința de judecată din 20 ianuarie 2016, după cum reiese din procesul verbal al ședinței de judecată (f.d.143-144, Vol.3), motiv pentru care instanța de apel corect a apreciat aspectul dat și a dispus restituirea cererii de apel, ori conform art.369 alin.(1) lit.b), instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Totodată, Colegiul consideră ca fiind declarativă abordarea recurențelor precum că instanța de apel a respins cererea prin care au solicitat un termen pentru a depune cerere de repunere în termen, ori la materialele dosarului asemenea cerere lipsește, nefiind consemnat acest fapt nici în procesul verbal al ședinței de judecată, motiv pentru care argumentarea recurențelor nu poate fi reținută.

Cu referire la argumentele invocate de recurenți, privind pretinsa imposibilitate de a contesta în termen hotărîrea instanței de fond, ca urmare a pretensei tergiversării a redactării hotărîrii, Colegiul consideră necesar a preciza că, în sensul art.362 alin.(1) din Codul de Procedură Civilă, curgerea termenului de declarare a apelului și în special, aspectul ce ține de respectarea acestui termen la depunerea apelului, este reflectat de 2 repere și anume, de data pronunțării dispozitivului hotărîrii și de data depunerii cererii de apel. Astfel, Legiuitorul expres a prevăzut că data de la care începe să curgă termenul de contestare cu apel a hotărîrii să fie data pronunțării dispozitivului hotărîrii, care în urma deliberării este pronunțat de președintele ședinței (sau de unul dintre judecători), fiind totodată explicat participanților la proces procedura și termenul de atac al hotărîrii și nu data întocmirii/recepționării hotărîrii motivată.

În rest, argumentele invocate de recurenți sunt irelevante speței și nu pot fi reținute de instanța de recurs, motiv pentru care, Colegiul apreciază recursul declarat de Efimia Cîrlan și Alexandru Cîrlan ca fiind neîntemeiat și care necesită a fi respins, ori încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016 este întemeiată și justificată de circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii, reținute în mod corect de instanța de judecată, motiv pentru care încheierea recurată urmează a fi menținută.

Conform art.427 lit.a) din Codul de Procedură Civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Prin urmare, în conformitate cu art. 427 lit.a) din Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Efimia Cîrlan și Alexandru Cîrlan.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cîrlan Efimia, Cîrlan Anatolie, Cîrlan Victor, Cîrlan (Ceban) Ecaterina, Cîrlan Raisa, Cîrlan Alexandru, Cîrlan Svetlana și Cîrlan Ana împotriva Evgheniei Cîrlan, Primăriei s. Cobusca Veche, r-ul Anenii Noi, Biroului Notarial „Georgeta Buga” și Oficiului Cadastral Anenii Noi, intervenient accesoriu Bîrcă Galina, privind constatarea nulității actelor juridice și constatarea nedemnității succesoriale.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

Judecători –

Sveatoslav Moldovan

Oleg Sternioală